

Franchise, AOW en pensioentekort

Heeft u straks voldoende pensioen?

Heeft u straks voldoende pensioen?

Hoe uw inkomen er na pensionering uitziet is van allerlei factoren afhankelijk. De AOW en uw pensioen spelen hierbij een rol, maar ook of u zelf heeft bijgespaard voor uw oude dag is van invloed. Bij het Pensioenfonds Predikanten bouwt u 1¼ % per jaar aan pensioen op, gedurende maximaal 40 jaar. Als u inderdaad 40 jaar lang pensioen opbouwt veronderstelt dit dat uw ouderdomspensioen samen met de AOW op 70% van uw traktement zou uitkomen. Dit is echter niet het geval. In deze brochure wordt uitgelegd hoe dat komt.

Voor we u kunnen uitleggen waarom de meeste predikanten niet op een pensioen van 70% van hun laatste traktement uitkomen moeten we twee begrippen bij u introduceren: de franchise en de individualisering van de AOW.

De franchise is dat gedeelte van uw traktement waarover u geen pensioen opbouwt omdat u te zijner tijd behalve pensioen ook AOW zult krijgen. Over elke euro van uw traktement die onder de franchise valt, bouwt u dus geen pensioen op. Een hoge franchise is daarom geen goed nieuws, maar slecht nieuws. Een pensioenfonds bepaalt zelf de hoogte van de franchise. Het Pensioenfonds Predikanten hanteert een franchise, waarvan de hoogte sterk is beïnvloed door de geschiedenis van het pensioenfonds.

De individualisering van de AOW is een kabinetsbesluit van een aantal jaren geleden. Voor die tijd kregen echtparen één gezamenlijke AOW, nu krijgen de partners ieder een eigen AOW. Dit op het oog misschien onbeduidende verschil heeft in de praktijk grote gevolgen.

Door de hoogte van de franchise en de individuele toekenning van de AOW-uitkeringen hebben predikanten een pensioentekort ten opzichte van de traditionele norm, die stelde dat het pensioen 70% van het laatste salaris dient te bedragen. De meeste predikanten eindigen lager. Maar: een norm is uiteraard een betrekkelijk begrip. Of een pensioen van minder dan 70% voor u een probleem is, hangt vooral van uw persoonlijke situatie af.

In deze brochure kunt u lezen

- **hoe het zit met franchise en pensioen**
- **wat de hoogte van de franchise voor gevolgen heeft voor u**
- **hoe heeft het Pensioenfonds Predikanten de hoogte van de franchise bepaald en wat is het verband is tussen de franchises die de pensioenfonds van de NHK, de GKN en de ELK vroeger hanteerden en de franchise die nu door het Pensioenfonds Predikanten de PKN gebruikt wordt.**

En omdat de franchise alles te maken heeft met de AOW zullen we in deze brochure ook het een en ander vertellen over de AOW.

Wat u moet weten over AOW, franchise en pensioentekort

1 Over € 19.137 van uw traktement bouwt u geen pensioen op

Pensioenfondsen gaan ervan uit dat u na uw 65ste een AOW-uitkering zult ontvangen. Daarom bouwt u over het eerste deel van uw traktement geen pensioen op en betaalt u voor dat deel ook geen pensioenpremie.

Het deel van uw traktement waarover u geen pensioen opbouwt wordt franchise genoemd. Bij het Pensioenfonds Predikanten bedraagt deze franchise (in 2008) € 19.137 per jaar. Het deel van uw traktement waarover u wél pensioen opbouwt wordt pensioengrondslag genoemd. Hoe hoger de franchise van een pensioenregeling (het woord wordt trouwens uitgesproken als fransjjeze), hoe minder pensioen er wordt opgebouwd.

Het Pensioenfonds Predikanten heeft een eindloonregeling. Eindloonregelingen hebben gemiddeld een franchise van ongeveer € 13.000 à € 14.000. Uw pensioenfonds zit daar ruim boven en verderop in deze brochure kunt u lezen hoe dat zo gekomen is.

2 Zelfs als u een volledig pensioen hebt, is de optelsom van pensioen plus AOW meestal geen 70% van uw laatste traktement

Door de hoge franchise kunt u, zelfs bij een volledige pensioenopbouw, meestal niet aan een pensioeninkomen komen van 70% van uw laatste traktement.

Dit kunnen we het beste uitleggen aan de hand van een voorbeeld.

Dominee Van Ingen (geboren in 1943) gaat in 2008 met pensioen met een laatste traktement van € 60.000. Hij heeft 40 dienstjaren. Zijn pensioen wordt afgeleid van € 60.000 min de franchise van € 19.137, oftewel van € 40.863. Met zijn 40 dienstjaren heeft Van Ingen een pensioenrecht van 70% (namelijk $40 \times 1,75\%$) van de pensioengrondslag. In dit geval gaat het dan dus om $70\% \times € 40.863 = € 28.604$. Daarbovenop krijgt Van Ingen AOW. De hamvraag is natuurlijk: hoeveel AOW?

- Als Van Ingen alleenstaand is, dan krijgt hij € 12.400 AOW per jaar. AOW plus pensioen bedragen dan samen € 41.004, en dat is minder dan 70% van zijn laatste traktement.
- Is Van Ingen gehuwd dan is er ook AOW voor zijn partner, in totaal krijgt het echtpaar € 17.000 aan AOW. AOW plus pensioen komen dan op € 45.604. Dat is méér dan 70% van het laatste traktement, maar daarvoor moeten we wel de AOW van de partner van Van Ingen meetellen. De deelnemersraad van het pensioenfonds heeft bezwaar tegen deze manier van kijken en zegt: 'Het partnergedeelte dient simpelweg niet in de berekening betrokken te worden, dus ook niet bij pogingen uit te leggen waarom de gepensioneerde predikant al of niet dichtbij de 70 % terecht kan komen.'
- Voor een dominee die geboren is in of na 1950 en die een jongere partner heeft, is het een heel ander verhaal. Hij krijgt na zijn 65ste alleen voor zichzelf AOW, de toeslag voor de jongere partner is er niet meer. De AOW voor de jongere partner komt er pas bij als de partner zélf 65 wordt. Dat is het gevolg van de individualisering van de AOW. » lees verder op p 4

U kunt dus bij het Pensioenfonds Predikanten wél een pensioenrecht bereiken van 70% van uw pensioengrondslag. Daar zijn 40 dienstjaren voor nodig. Maar of uw totale pensioeninkomen (dwz pensioen plus AOW) ook 70% van uw laatste traktement bedraagt hangt niet alleen van uw pensioen af, maar ook van de AOW die u krijgt. Om te weten hoe uw pensioeninkomen zich verhoudt tot uw laatste traktement moet u dan ook weten hoeveel AOW u zult krijgen.

Belangrijk om te vermelden is wel dat u na uw 65ste minder belasting en premies betaalt dan u als werkende gewend was. Voor uw besteedbaar inkomen heeft dit gunstige gevolgen. De bruto achteruitgang wordt verzacht door de lagere belastingdruk.

3 Hoeveel AOW u krijgt hangt af van uw geboortjaar en uw burgerlijke staat

- Als u alleenstaande bent, dan bedraagt de AOW € 12.400 bruto per jaar.
- Als u geboren bent voor 1 januari 1950 en u bent gehuwd of samenwonend, dan krijgt u voor uzelf € 8.500 AOW per jaar. Heeft u een jongere partner, dan krijgt u voor hem of haar een AOW-toeslag van maximaal € 8.500 per jaar, afhankelijk van het inkomen van uw partner. Samen kunt u dus uitkomen op € 17.000 AOW per jaar.
- Als u geboren bent op of na 1 januari 1950 en u heeft een jongere partner, dan krijgt u € 8.500 AOW per jaar. Uw partner krijgt pas AOW zodra hij of zij zelf 65 wordt. Alle cijfers hebben betrekking op 2008.
- Verbleef u langere tijd in het buitenland, dan heeft u per jaar 2% minder recht op AOW.

Dit zijn de cijfers van 2008.

Hoe pakt dit alles uit in uw specifieke situatie?

■ **U bent gehuwd, geboren voor 1950, en uw partner heeft geen eigen inkomen**

U kunt dan, als we de AOW van uw partner meerekenen, uitkomen op een pensioeninkomen van ruim 70% van uw laatste traktement. Maar daarvoor zijn wel 40 dienstjaren nodig.

■ **U bent gehuwd, geboren in of na 1950 en u heeft een jongere partner met geen of weinig eigen inkomen**

Dit is de lastigste situatie. Bij het Pensioenfonds Predikanten bouwt u een pensioen op dat ervan uitgaat dat u vanaf uw 65ste voor twee personen AOW ontvangt. In werkelijkheid krijgt u pas voor twee personen AOW vanaf het moment dat uw partner 65 wordt. In de tussentijd is er alleen uw pensioen plus uw eigen AOW van € 8.500 per jaar.

■ **U bent alleenstaand**

U krijgt de AOW voor ongehuwden plus uw predikantenpensioen. Bij een volledige pensioenopbouw zult u bijna uitkomen op een pensioeninkomen van 70% van uw laatste traktement.

■ **U heeft een partner die een eigen pensioen heeft opgebouwd**

U zult dan niet uitkomen op 70% van het gezamenlijke inkomen. Immers, in de pensioenregeling van uw partner is óók een franchise ingebouwd. Daarbij kan zijn uitgegaan van de AOW voor gehuwden, van de alleenstaanden AOW of van een op zichzelf staand bedrag. Maar in ieder geval is er rekening gehouden met méér AOW dan u in werkelijkheid zult ontvangen. Dit lijkt erger dan het is, want als beide partners pensioen opbouwen is er na de pensionering natuurlijk wel een hoger inkomen dan wanneer één van de twee géén pensioen had opgebouwd. Maar omdat er bij twee inkomens vrijwel altijd sprake is van teveel AOW-inbouw komen tweeverdieners vrijwel nooit aan 70% van het laatstverdiende gezamenlijke inkomen.

Wat is de franchise bij het Pensioenfonds Predikanten en waarom is deze zo hoog?

De PKN-franchise voor 2008 bedraagt € 19.137. De franchise volgt in beginsel de ontwikkeling van de AOW. Gaat de AOW omhoog, dan stijgt de franchise mee.

Hoe we aan deze franchise gekomen zijn is een heel verhaal. Twee van de drie kerkgenootschappen die in 2005 zijn opgegaan in de PKN hanteerden elk een eigen franchise en ook een eigen systematiek om de franchise te bepalen. De derde (de ELK) had helemaal geen franchise. Zomaar een gemiddelde nemen was dus geen optie.

Daar kwam nog bij dat de pensioenfonds van de NHK en die van de GKN niet het gehele traktement meetelden voor het pensioen. Voordat zij van het traktement de franchise aftrokken hanteerden zij een aftrek die te maken had met een bepaalde premiecompensatie uit het verleden. Als een predikant bijvoorbeeld een traktement had van € 60.000, dan deed het Pensioenfonds alsof het traktement € 50.000 bedroeg, en daar ging dan de franchise van af. Dit was een ongemakkelijke, wat ontransparante manier van berekenen, waar het pensioenfonds graag van af wilde.

Toen kwam de kerkfusie. Bij die fusie zijn, zoals u wellicht weet, de maximaal bereikbare traktementen flink opgetrokken. En een hoger traktement betekent automatisch een hoger te bereiken pensioen. Door ook nog eens de aftrek wegens premiecompensatie te laten vervallen zouden de pensioenen nog verder stijgen en de kosten dus ook nog verder oplopen. Dat was uiteraard niet de bedoeling. Om dat te voorkomen is besloten een relatief hoge franchise aan te houden.

Maar nu het goede nieuws: ondanks de hoge franchise bouwen predikanten sinds de kerkfusie beduidend meer pensioen op dan daarvoor. Het maximaal te bereiken pensioen binnen de PKN was in 2005 € 27.240. Dit is aanmerkelijk hoger dan in de "oude" situatie. De oorzaak hiervan is dat de nieuwe pensioenregeling een hogere pensioengrondslag

heeft. Het maximum pensioen bij de NHK was € 21.740, dat van de GKN was € 22.884 en dat van de ELK was € 19.465 (cijfers 2005). Ten opzichte van het oude maximum pensioen steeg het maximum pensioen voor hervormde predikanten dus met 25%, voor gereformeerde predikanten met 19% en voor Evangelisch Lutherse predikanten met 40%.

Voor wie het allemaal nog eens wil narekenen zijn hier de sommen die bij de kerkfusie zijn gemaakt (cijfers 2005):

Bij het hervormd predikantenpensioenfonds was de pensioengrondslag gelijk aan het verschil tussen het pensioengevend traktement zoals deze bedroeg in het jaar voorafgaand van het emeritaat (pensioengrondslag maximum situatie: € 44.945 -/ - € 13.887 = € 31.058, maximum pensioen is 70% van € 31.058 = € 21.740).

Bij het gereformeerde predikantenpensioenfonds was de pensioengrondslag gelijk aan het verschil van het gemiddelde pensioengevend traktement over de laatste 3 jaar voor datum emeritaat (maximum situatie € 52.342 -/ - € 19.651 = € 32.691, maximum pensioen is 70% van € 32.691 is € 22.884).

Bij het Evangelisch Luthers predikantenpensioenfonds was de pensioengrondslag gelijk aan de minimum aanvangswedde (€ 18.023, maximum pensioen € 19.465).

Bij de kerkfusie werd besloten dat de hervormde franchise (afgeleid van de AOW voor ongehuwden) als uitgangspunt zou worden gehanteerd. Deze franchise werd verhoogd met een zodanig bedrag, dat de stijging van het pensioengevend traktement werd getemperd en resulteerde in een bedrag van € 17.800. De pensioengrondslag werd hierdoor € 56.715 -/ - € 17.800 is € 38.915. Het maximum pensioen werd hierdoor 70% van € 38.915 is € 27.240. Dit is t.o.v. het oude maximum pensioen hervormd een stijging van 25%, gereformeerd pensioen 19% en Evangelisch Luthers € 40%.

Pensioenfonds Predikanten

Protestantse Kerk

PKN Joseph Haydnlaan 2a

Postbus 8504 | 3503 RM Utrecht

T 030 8801671 F 030 8801710

www.pkn.nl/traktementen&pensioenen

E predikantspensioenen@pkn.nl